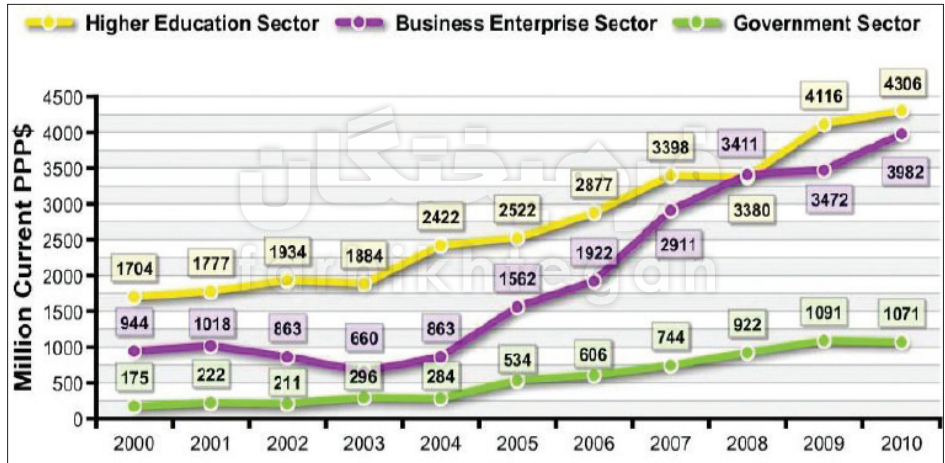


راز چیرگی کشور همسایه در بازار پوشاک چیست؟

پژوهش نساجی ترکیه ۱۸ برابر ایران



۴۶ درصد تحقیق و توسعه نساجی در دانشگاه‌های ترکیه در حال انجام است

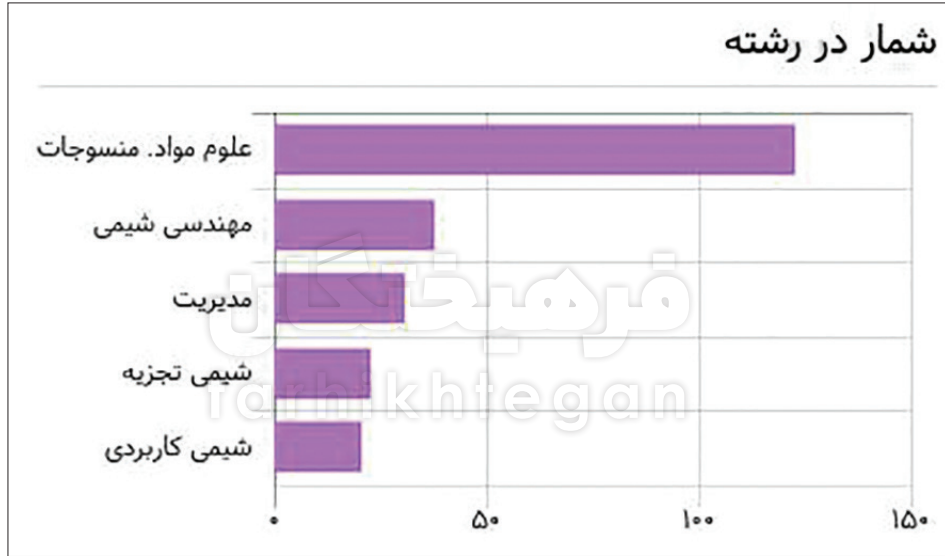
ویژه‌ای کند، اما عملاً جامعه دانشگاهی در طول این سال‌ها ورود جدی به این حوزه نداشته و حتی اقبالی نیز برای تحصیل

دولار به ۴۳۵ میلیارد دلار نشان از اهمیت ویژه این بخش دارد.

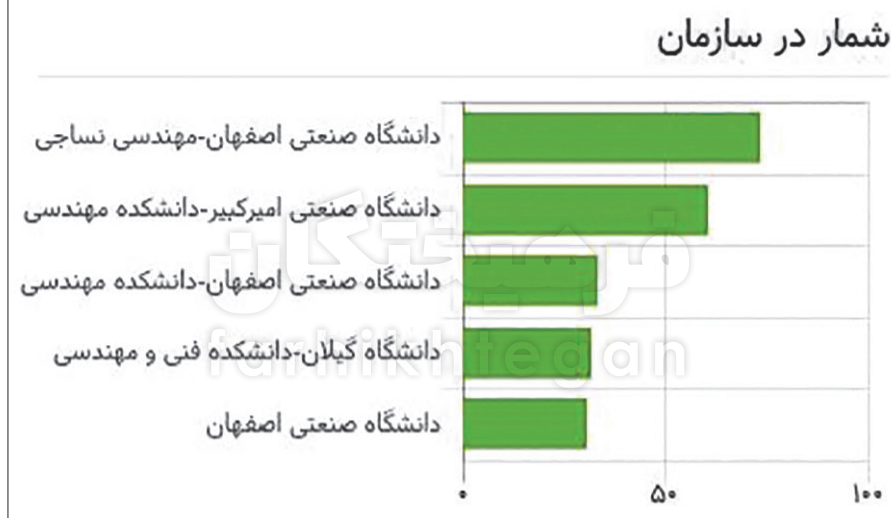
چرای عقب‌ماندگی ایران در مهم‌ترین صنعت

البته نمی‌توان فراموش کرد که یکی از موضوعات مهم و اثرگذار برای پیشرفت در همه حوزه‌ها بحث پژوهش و اختصاص بودجه‌های مناسب برای آن است؛ مسأله‌ای که گویی دانشگاهیان ترکیه‌ای آن را سلوچه خود قرار داده‌اند تا بتوانند سهم صادرات پوشاک کشورشان را از کل دنیا به رقم قابل قبولی برسانند. به عبارت دقیق‌تر، بر اساس آنچه از سوی خود ترکیه منتشر شده، سطح هزینه‌های تحقیق و توسعه در بخش نساجی از ۳۷/۰ درصد از تولید ناخالص داخلی این کشور در سال ۱۹۹۸ به ۸۵/۰ درصد در سال ۲۰۰۹ رسیده است. همچنین در سال ۲۰۱۰، بیش از دو هزار و ۵۰۰ پروژه با اعتبار ۱۳۸ میلیون لیر تنها در بخش صنعت نساجی تعریف شده است. این حجم از فعالیت دانشگاه‌های این کشور در حالی است که در ایران آمار دقیقی از میزان بودجه پژوهشی برای این صنعت وجود ندارد و تنها باید به تعداد مقالات و پایان‌نامه‌های منتشرشده در این زمینه بسنده کرد؛ آثاری که در سال جاری تنها ۴۰ عدد بوده و نقطه اوج آن مربوط به سال ۹۵ و آن هم با ۱۶۰ اثر است. طبیعتاً دانشگاه‌ها با چنین وضعیتی نمی‌توانند نقش اثرگذاری در پیشبرد صنعت نساجی ایران با دنیا و بالطبع ایجاد اشتغالزایی پایدار برای کشور داشته باشند.

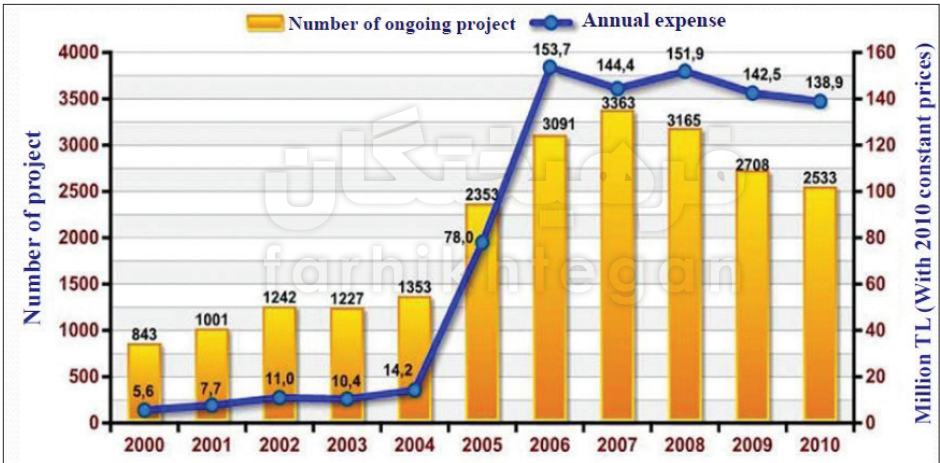
گرایش	کاردانی	کارشناسی	کارشناسی ارشد	دکتری	دکتری تخصصی	مجموع
مدیریت نساجی	۰	۰	۲۱	۰	۰	۲۱
تکنولوژی نساجی	۰	۲۹	۷۷	۰	۱۲	۱۱۸
پوشاک	۰	۲۵	۰	۰	۰	۲۵
مهندسی نساجی - تکنولوژی نساجی	۰	۰	۰	۰	۵	۵
شیمی نساجی	۰	۲	۷	۰	۸	۱۷
شیمی نساجی و علوم الیاف	۰	۰	۷۸	۰	۱۰	۸۸
مهندسی ساختارهای نانو لیفی	۰	۰	۴۱	۰	۰	۴۱
صنایع نساجی	۲۵	۰	۰	۰	۰	۲۵
مهندسی نساجی	۰	۴۱۱	۰	۰	۰	۴۱۱
مهندسی فناوری نساجی	۰	۱۸	۰	۰	۰	۱۸
نانو بیومونوجات	۰	۸	۰	۰	۰	۸
علمی کاربردی صنایع نساجی	۶	۰	۰	۰	۰	۶



آثار علمی مرتبط با نساجی در رشته‌های مختلف



دانشگاه‌های برتر در حوزه نساجی



تعداد آثار علمی منتشر شده در موضوع صنعت نساجی

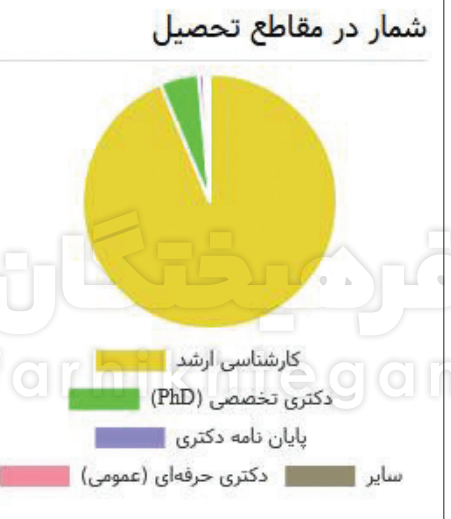
است. درست است که این میزان تنها ۶۰ میلیون دلار هزینه دربر داشته، اما باید به این مسأله توجه داشت که این میزان تنها از مبادی رسمی کشور وارد شده و وقتی این میزان را در کنار گردش مالی ۱۵ هزار میلیارد تومانی قرار می‌دهیم، به گردش مالی نزدیک به ۱۶ هزار میلیارد تومانی در صنعت پوشاک می‌رسیم؛ رقمی سرسام‌آور که در صورت جلوگیری از قاچاق و ایجاد امکان برای ورود همین گردش مالی به بخش صادرات، می‌توان صنعت نساجی را به صنعت اول کشور تبدیل کرد، صنعتی که حتی از صنعت نفت نیز ارزآوری بیشتری خواهد داشت.

ورود دانشگاه آزاد اسلامی برای زنده کردن صنعت نساجی

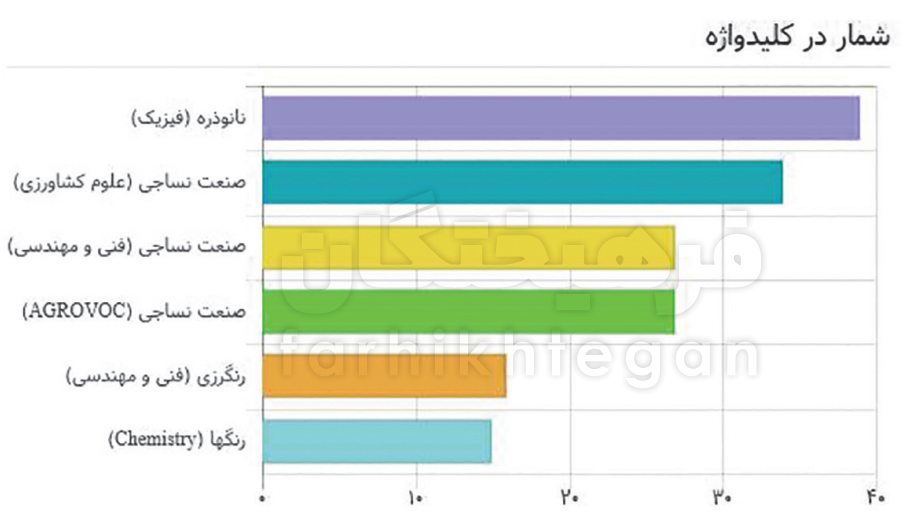
همین چند آمار مطرح‌شده نشان از ظرفیت عظیم صنعت نساجی دارد؛ صنعتی که چندی پیش مورد توجه محمدمهدی طهرانچی، رئیس دانشگاه آزاد اسلامی نیز قرار گرفت. آطور که او در دیدار با آیت‌الله محمدرضا ناصری یزدی، نماینده ولی فقیه در یزد گفته بود، «دانشگاه آزاد اسلامی اقدام به شناسایی چالش‌های استان‌ها کرده و با توجه به ظرفیت‌ها و توانمندی‌ها، هریک از استان‌ها را به‌عنوان قطب یکی از موضوعات و چالش‌ها انتخاب کرده که بر این اساس استان یزد به‌عنوان قطب پوشاک و نساجی کشور انتخاب شده است.» هرچند این انتخاب می‌تواند به جان گرفتن دوباره صنعت نساجی در کشور کمک

۲/۰ درصد سهم نساجی در رشته‌های فنی و مهندسی

در دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد هیچ دانشجویی ندارد و تنها در دوره تخصصی دکتری پنج دانشجو اقدام به ثبت‌نام کرده‌اند. شیمی نساجی نیز به این صورت است که تعداد دانشجوی ثبت‌نام‌کننده در این گرایش در دوره کارشناسی دوفهر، کارشناسی ارشد هفت نفر و دکتری تخصصی هشت نفر است. مابقی گرایش‌های این رشته در گروه فنی و مهندسی نیز به همین صورت است که در مجموع در این گروه ۹۰۸ نفر متقاضی گرایش‌های این رشته در تمامی مقاطع بوده‌اند که اگر بانسبت کل دانشجویان ثبت‌نام‌کننده در سال ۱۳۹۶ نسبت دهیم (۳۰۹۹۰۳)، تنها ۰/۲ درصد دانشجویان در گروه فنی و مهندسی به گرایش‌های رشته نساجی رفته‌اند. در جدول جزئیات تعداد دانشجویان ثبت‌نام‌کننده در سال تحصیلی ۹۶ که موسسه پژوهشی و برنامه‌ریزی آموزش عالی آن را منتشر کرده، آمده است.



آثار علمی منتشر شده به تفکیک گروه تحصیلی



دسته‌بندی موضوعی آثار کار شده در حوزه نساجی



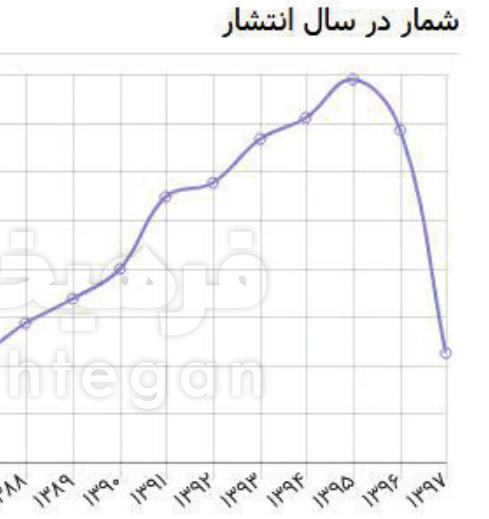
فرهنگستان؛ صنعت نساجی؛ شاید جزء معدود صنایعی باشد که تصور مردم از آن صرفاً محدود به فعالیت در حوزه تولید انواع پوشاک می‌شود؛ صنعتی که به‌رغم حیطه فعالیت گسترده آن اما تصویری اشتباه از آن در ذهن‌ها نقش بسته و عده کمی از مردم از این مسأله اطلاع دارند که فارغ‌التحصیلان این رشته دانشگاهی می‌توانند در حوزه‌های مختلف شغلی اعم از تولید پوشاک، موکت‌بافی، بافندگی، فرش ماشینی و... نیز وارد شده و امروزه با توجه به پیشرفت علم و فناوری حوزه پزشکی، نظامی و حتی شیلات و کشاورزی نیز به‌عنوان مصرف‌کنندگان محصولات صنعت نساجی محسوب می‌شوند؛ صنعتی که یکی از قدیمی‌ترین صنایع شناخته‌شده در دنیا محسوب می‌شود و در کشور ما بعد از حوزه نفت جزء دومین صنعت مهم به‌شمار می‌رود. با این حال صنعت نساجی هم مانند بسیاری از صنایع سودآور کشور به فراموشی سپرده شده و گویا مسئولان مربوطه ترجیح می‌دهند به جای تقویت بنیه دانشگاهی و حمایت از فعالان این صنعت در کنار تضعیف صنعت نساجی به تقویت ارزآوری برای کشورهای صادرکننده به‌ویژه در حوزه پوشاک کمک کنند.

صنعت نساجی؛ قربانی قاچاقچیان

صنعت نساجی به‌رغم اینکه می‌تواند یکی از صنایع پایدار در صادرات و ایجاد اشتغال برای کشور محسوب شود و به گفته مهدی ورسرای، رئیس جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر جایگزین صنعت نفت در ایران شود، اما آن‌طور



بایک بررسی ساده می‌توان دریافت که رشته نساجی یک رشته مادر است، چون رد گرایش‌های آن در گروه‌های فنی و مهندسی، علوم پایه و حتی علوم انسانی دیده می‌شود. براساس آمار موسسه پژوهشی و برنامه‌ریزی آموزش عالی در سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۵ که تعداد ثبت‌نام‌شدگان به تفکیک گروه تحصیلی را منتشر کرده، وضعیت علاقه دانشجویان به این رشته مادر قابل‌تأمل است. در رشته مدیریت نساجی که زیرگروه علوم انسانی تعریف می‌شود، این رشته در دوره کارشناسی دانشجویی ندارد، در دوره کارشناسی ارشد ۲ نفر مشغول به تحصیل هستند و در دوره دکتری نیز ظرفیت این گرایش خالی مانده است، این در حالی است که تعداد دانشجویان ثبت‌نام‌کننده در مقاطع مختلف گروه علوم انسانی در پایان سال ۱۳۹۶-۱۳۹۵ نفر بوده است، این آمار به این معنی است که تنها ۰/۰۴ درصد از دانشجویان ورودی سال ۹۶ متقاضی این رشته بودند. این آمار در گروه فنی و مهندسی قابل‌توجه‌تر است. طبق داده‌های موجود، این



تعداد آثار علمی منتشر شده در موضوع صنعت نساجی

مقطع	
کارشناسی ارشد	☐
دکتری تخصصی (PhD)	☐
پایان نامه دکتری	☐
دکتری حرفه‌ای (عمومی)	☐
دکتری حرفه ای	☐
پایان نامه مقطع نامشخص	☐

مقدار کمی آثار منتشر شده به تفکیک مقطع تحصیلی